

EKA horisontaalsete roheoskuste teekaart

Eesti Kunstiakadeemia, 30.08.2024

9. konsortsium

DISAIN JA INNOVATSIOON

ARHITEKTUUR JA
LITINNAPLANEERIMINE

ERKA

Eesti
Kunstiakadeemia

ARHITEKTUURI
KONSERVEERIMINE JA
RESTAUREERIMINE
BIOJÄÄTMED
LOOMINGULISES
KASUTUSES
RUUMILOOME JA
KESTLIKU
ELUKESKONNA
KUJUNDAMINE
VANAST VILDIIST KÜPARA
VALMISTAMINE
KESKKONNAJUHTIMINE

Eesti
Kunstiakadeemia

KÕIK NEED TÄIENDUSKOOLITUSED KÄSITLEVAD NIMETATUD ROHEOSKUSEID

Inimmõju planeedil Maa

Kestlikkuse kontseptsioon

Kliima ja kliimapoliitika

Tulevikuloome

Inimõigused ja õigluse erinevad käsitlused

Kriitiline mõtlemine

Tulevikuloome oskused

Meeskonnatööoskused

Projektijuhtimine

Topeltolulisus (double-materiality)

Keskkonnanõuded

Kestlike **väärtusahelate** loomine

Loodusressursid, aineringed, Maa planetaarsed ja taluvuspiirid

Arhitektuur ja konserveerimine (27)

Vanast vildist kübara valmistamine (33)

Biojätmete loominguiline kasutus (35)

Ruumiloome ja kestliku elukeskkonnakujundamine (38)

Keskkonnajuhtimine

Elurikkus, majandustegevuse mõju elurikkusele ja ökosüsteemidele

Kliimamuutuste põhjused, mõjud ja tagajärjed keskkonnale, ühiskonnale, majandusele

Kliimamuutustega **kohanemine**, kliimakerksus (inglise keeles climate resilience) ja riskide maandamine

Kliimamuutuste **leevendamine**

Keskkonnakorraldus, selle instrumendid, reostuse vältimine ja heitkoguste ning keskkonnamoormuse vähendamine

Keskkonnajuhtimine (mõiste, süsteemid, keskkonnaaudit)

Keskkonnamõju hindamise põhimõtted ja meetodid

Innovatsioon ressursitõhususe tõstmiseks ja keskkonnamõju vähendamiseks

Roheoskused, mida võiks EKA tasemeõppes antud õppekavadesse lisada vastavalt õppekavajuhtide hinnangule:

Disain ja innovatsioon (Bakalaureus)

Inimõigused ja õigluse erinevad käsitlused,

Topeltolulisus (double-materiality),

Kestlikud ärimudelid,

Eesti väikese ja keskmise suurusega ettevõtete eripärad,

Rohefinantseerimise põhimõtted, võimalused ja riskid, EL kestliku rahastuse taksonoomia,

Juht- ja järelevalveorganite ja -protsesside tähendus (rollid, vastutus) ja seos kestlikkusega,

Elurikkus, majandustegevuse mõju elurikkusele ja ökosüsteemidele,

Loodushüved ehk ökosüsteemi teenused

Kliimamuutuste põhjused, mõjud ja tagajärjed keskkonnale, ühiskonnale, majandusele,

Kliimamuutustega **kohanemine**, kliimakerksus (inglise keeles climate resilience) ja riskide maandamine,

Kliimamuutuste **leevendamine**,

Innovatsioon ressursitõhususe tõstmiseks ja keskkonnamõju vähendamiseks,

Loodusressursid ja nende väärindamine, ressursikasutuse mõju keskkonnale

Arhitektuur ja linnaplaneerimine (integreeritud õpe 3+2)

Loodushüved ehk ökosüsteemi teenused,
Keskkonnakorraldus, selle instrumendid, reostuse vältimine ja heitkoguste ning keskkonnakoormuse vähendamine,

Loodusressursside liigitus,
Huvipoolte ja mõjutatud kogukondade liigitus,
Huvipooltega seotud rahalised, kultuurilised ning sotsiaalsed mõjud ja riskid,
Andmekaitse ja privaatsus,
Läbirääkimiste ja kogukondade lepitamise viisid,
Eesti eripärad - kogukonnad linnas ja maal, ääremaade spetsiifika

ARHITEKTUURI
KONSERVEERIMINE JA
RESTAUREERIMINE

BIOJÄÄTMED
LOOMINGULISES
KASUTUSES

RUUMILOOME JA
KESTLIKU
ELUKESKONNA
KUJUNDAMINE

VANAST VILDIKÜBARA
VALMISTAMINE

KESKKONNAJUHTIMINE

ARHITEKTUURI KONSERVEERIMINE JA RESTAUREERIMINE

LINNAMAASTIKUD

- **Maastikuehitus:** maastikuteooria ja -praktika ristumine sotsiaalsete, poliitiliste, majanduslike ja ökoloogiliste muutustega, maastikukujunduse, arhitektuuri, urbaniseerumise ja ruumi tootmine, metropoli tõus ja linnaplaneerimine, Briti pargisüsteem, 1970. aastate ökoloogilise kriisiga seotud sotsiaalpoliitilised nihked ja maastikuarhitektuuri kasvav tähtsus Ian McHargi mõju kaudu, linnalooduse, maastikuurbanismi, kohataju ja hübriid töö teooria seoses kaasaegse praktikaga.
- **Maastikuarhitektuuri ajalugu ja teooria**
- **Mullateadus**

Antud mikrokraad toetab Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses ettenähtud **kultuuripärandi mõju** hindamiseks vajalike oskuste, pädevuste, teadmiste väljakujundamist ja omandamist.

- **Maastiku-uuringud:** loodus-, inim- ja kultuurigeograafia, maastikud ajas, väärtus ja potentsiaal.
- **Linnaökoloogia:** ökoloogilised protsessid linnas, linnalooduse roll ja inimasustuse mõju, linnakeskkonna jätkusuutlikumaks, elurikkamaks ja elanikele meeldivamaks muutmine
- **Dendroökoloogia:** enam levinud puude ja põõsaste, taimede arengu, kahjurite, mõjude, linnahaljastuse probleemistiku ja kasvunõuete tundmine, haljastusprojekti iseseisev kavandamine

VANAST VILDIIST KÜBARA VALMISTAMINE

Kursuse eesmärk on **ringmajanduse edendamine läbi praktiliste oskuste arendamise**. Vilti saab korduvalt ümber tõmmata ja uuesti vormida. Vildi taaskasutamisega on võimalik **ennetada ja vähendada looduskeskkonna prügistamist** ning uute jäätmete tekkimist, samuti **säästa energiat ja piirata loodusvarade tarbimist**. Vilt on valmistatud naturaalsetest kiududest. Teostatakse lapitehnikat ja aukude, plekkide, vigade peitmist läbi eritehnikate: tikkimine, lappimine ja intarsia ning värvi, vaha või vaiguga täitmine.

BIOJÄÄTMED LOOMINGULISES KASUTUSES

Biojätmetest valmistatakse ühiselt erinevaid kunstimaterjale, mida kasutatakse individuaalsete loovtööde loomisel. Lõpptulemus on **materjalina uuesti kasutusele võetav ja/või komposteeruv ning valminud keskkonna- ja energiasäästlikult.**

- kasutab biojätmeid ressursina eksperimentaalselt luues erinevaid kunstimaterjale loomingu tarbeks andes jääkmaterjalile uue elu
- muudab tarbimisharjumusi ja -valikuid keskkonnateadlikumaks ning kasutab olemasolevaid materjale ja töövahendeid
- teeb tööprotsessi käigus teadlikke valikuid lähtudes eesmärgist luua **komposteeruv või korduvalt ringlusse võetav materjal/kunstitöö**
- keedab toidujätmetest lake-pigmenti; värvib kangast, lõnga ja paberit; keedab tinti; valmistab pigmentidest värve (akvarell, õli, tempera, taimevahakriit)
- loob biojätmetest erinevate kasutusvõimalustega lihtsamaid **komposteeruvaid komposiitmaterjale, bioplasti ja paberit**
- arvestab orgaaniliste materjalide ajas ja keskkonnas muutuvate omadustega ning kaasnevate eeliste, puuduste ja võimalustega

RUUMILOOME JA KESTLIKU ELUKESKKONNA KUJUNDAMINE

Arhitektuur kui elukeskkond,
Elukeskkonnakvaliteet,
Kestlik ruumiloome,
Tänav,
Tüpoloogia,
Liikuvus, Keskkonnademokraatia,
Koosloomeline ruumiloome

- mõistab elukeskkonda kui mitmekesisist tervikut
  - tunneb **inimeste mõju maastikele** ja vastupidi
  - mõistab elava **looduse rolli ehitatud keskkonnas**
  - oskab **suunata elukeskkonna kavandamise protsesse**
  - omab ülevaadet **ökoloogiast, muldadest ja taimedest**
  - oskab neid teadmisi **rakendada projektides**
  - tunneb **linna maastike kavandamise** põhimõtteid ja etappe
  - tunneb **maastikuhoolduse põhimõtteid** ja töövõtteid
- mõistab ruumimõju olulisust ja **potentsiaali elukvaliteedi ja piirkonna konkurentsivõime tõstmisel**, analüüsib elukeskkonna probleeme ja lahendusi keskkondlikust, majanduslikust, sotsio-kultuurilisest vaatest; mõtestab mh tänava funktsioone, võimalusi ja lahendusi, eristab erinevaid naabruskonna tüpoloogiaid ja mõju kestliku ja kvaliteetse elukeskkonna kujundamisel, mõistab ruumiloomet ühiskondliku demokraatliku protsessina

KESKKONNAJUHTIMINE

Kirjeldab erinevaid keskkonnajuhtimissüsteeme, **hindab organisatsiooni keskkonnamõjusid, koostab keskkonnategevuskava vähendamaks negatiivseid mõjusid, mõõdab kasvuhoonegaaside jalajälge, nimetab loodusressursse ja loodushüvesid ehk ökosüsteemiteenuseid**, järgib keskkonnaõiguse põhiprintsiipe, loob **innovaatilisi ressursitõhusaid ja/või reostust vähendavaid** meetodeid valitud teemal, koostab idee kohta SWOT analüüsi, määrab väärtused, visiooni, missiooni. Valdab **elutsükli analüüsi (LCA), ringmajanduse, ökomärgiste, fairtrade märgise, roheline võtme ja roheline kontori sertifikaadi põhimõtteid**. Toob näiteid majanduse-, loodus-, sotsiaal- ja kultuuri keskkonna negatiivsete mõjude vähendamise seotud eesmärkide vastuoludest ja kooskõlast ning toob näiteid Eesti eripäradest. Selgitab bioloogia ja ökoloogia erinevust. Nimetab **ÜRO Säästva arengu eesmärgid (SDGd)**. Rakendab loovust hallvee taaskasutuse idee disainimisel, jäätmete liigiti kogumise parendamisel ja/või tekke vähendamisel, energia, vee, transpordi, pakendi ja materjalide kasutamise vähendamisel.

DISAIN JA INNOVATSIION

**ARHITEKTUUR JA
LINNAPLANEERIMINE**

DISAIN JA INNOVATSIOON

- tagab innovatiivsusest kultuurikeskkonna järjepideva arengu kaudu ning omab terviklikku ettekujutust keskkonna ja inimese suhete rollist ühiskonnas
- kasutab analüüsi-, sünteesi- ja kriitikavõimet, et teha tasakaalustatud ja eetilisi otsuseid elukeskkonna kujundamisel
- töötab erialaste teadmiste ja oskustega organiseerimisvõimelise spetsialistina professionaalsel tasemel **nii üksi kui ka meeskonnas** olles koostöövalmis teiste valdkondade spetsialistide ja ametnikega
- **suhtleb erinevate sihtgruppidega** ning käsitleb erialaseid küsimusi laiemas ühiskonna kontekstis
- tutvustab **innovatsiooni, kunsti ja disaini rolli ühiskonnas ning selle valdkonna arengut nii rahvusvaheliselt kui Eesti siseselt**
- **kogub, selekteerib, analüüsib, sünteesib ning hindab iseseisvalt ja kriitiliselt erialast informatsiooni**
- esitleb oma disainilahendusi avalikkusele

ARHITEKTUUR JA LINNAPLANEERIMINE

- rakendab ühiskonna kultuurilist, majanduslikku, tehnoloogilist, ruumilist arengut ja arhitekti professiooni ühiskondlikku iseloomu, protsesse, seotust kujutava kunsti ja disaini, insener-tehniliste, sotsiaalsete, ja õigusruumiliste distsipliinide ning loodus- ja tehiskeskkonnaga arvestades arhitektuuri ja linnaplaneerimise teadmisi, oskusi, pädevusi, kogemusi ja andeid erialases töös
- **koostab iseseisvalt mahulise arhitektuuri, linnaehituse või ruumilise planeerimise kavandeid ja kirjeldab neid pädevalt projektidokumentatsioonis**
- arvestab õigusaktide ja sotsiaalsete teguritega
- kasutab professioniks vajalikke insener-tehnilisi võimalusi
- **kavandab, kirjeldab ning esitleb arhitektuuriobjekte ja ruumilisi planeeringuid, mis vastavad esteetilistele, tehnilistele ja keskkonnanõuetele**
- koostab, konsulteerib, hindab ja juhib iseseisvalt ja omal vastutusel maa-alade, linnade ja asulate ruumilisi planeeringuid ning ehitiste projekte

Integreeritud õpe 3+2

AITÄH!